

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921010142
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5921010142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Moniky Liptákovej na verejnom zasadnutí konanom 31. marca 2022 prejednal odvolanie podané obžalovaným L. B. a prokurátorom proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 0T/14/2021 z 19.10.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 0T/14/2021 z 19.10.2021 v časti: vo výroku o treste odňatia slobody.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného L. B., nar. XX.X.XXXX v Y. W., trvale bytom L.
XXX/XX, L.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 348 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného L. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 0T/14/2021 z 19.10.2021 bol obžalovaný L. B. uznaný za vinného zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 7.5.2021 o 16:50 hod viedol osobné motorové vozidlo značky Škoda Felicia, červenej farby, ev. č. MT516DH, po miestnej komunikácii bývalého závodu TEXICOM v smere závodu na ulicu Textilná, kde na križovatke ulice Textilná a miestnej komunikácie bývalého závodu TEXICOM bol opoznaný hliadkou Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Ružomberok, následne bol predpísaným spôsobom zastavený a kontrolovaný, pričom bol podrobený kontrole dokladov a taktiež dychovej skúške na zistenie alkoholu v dychu, ktorá bola s negatívnym výsledkom, následne bolo ďalším šetrením zistené, že menovaný viedol motorové vozidlo v čase uloženého zákazu činnosti, ktorý vydal správny orgán Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Ružomberok Rozhodnutím o priestupku č.k. ORPZ-RK-OD12-P-268/2020 na dobu 12 mesiacov a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2020 a vykonateľnosť dňa 17.12.2020.

Za súdený trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 348 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov. Súd podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 6 rokov.

Proti tomuto rozsudku, proti výroku o treste, podali riadne a včas odvolania obžalovaný aj prokurátor.

Obžalovaný L. B. v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu j obhajkyne uviedol, že súdom uložený trest považuje za neprímerane prísny, ktorý nezodpovedá všetkým hľadiskám rozhodným pre ukladanie trestov. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že je potrebné mu ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody. Je toho názoru, že v jeho prípade by vzhľadom na závažnosť spáchaného činu, ako aj na okolnosti spáchania skutku a s prihliadnutím na jeho osobu, aj fakt, že má nezaopatrené deti, bolo dostačujúce uloženie niektorého z alternatívnych trestov v podobe trestu povinnej práce alebo peňažného trestu. Poukázal aj na skutočnosť, že uložené tresty neignoroval, pretože o nich nevedel. Totiž v dobe, kedy mu bol doručený trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/25/2021 zo dňa 19.4.2021, bol pohádaný s manželkou, ktorá ako splnomocnenec preberala jeho poštu a práve ona prevzala aj predmetný trestný rozkaz, avšak o tomto mu nepovedala a on tak objektívne nemohol vedieť o danom odsúdení. Podobne sa nedozvedel ani o Rozhodnutí správneho orgánu OR PZ ODI RK sp.zn. ORPZ-RK-OD12-P-268/2020. Marenia výkonu úradného rozhodnutia sa síce dopustil, avšak z jeho nebanlivosti. Je toho názoru, že uložením niektorého z alternatívnych trestov bude splnené kritérium individuálnej prevencie, ako aj prvok generálnej prevencie. Je otec dvoch maloletých detí, má rodinu, ktorú sa snaží živiť. Je mladý človek, ktorý urobil chyby. Verí však, že dokáže nájsť poučenie a nápravu jeho osoby aj bez uloženia trestu odňatia slobody. V rámci skúšobnej doby podmieneného odsúdenia žil príkladným životom, až na toto ojedinelé zlyhanie, ktoré však nedosiahlo až tak vysokú závažnosť, aby mu musel byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Myslí si, že pre spoločnosť bude väčším prínosom, ak sa bude ďalej starať o svoju rodinu, resp. ak by mu bol uložený trest povinnej práce, tak táto práca by bola oveľa prospešnejšia ako odňatie slobody. Nemôže sa preto stotožniť s názorom okresného súdu, že u neho nie sú dané dôvody na uloženie alternatívneho trestu. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že na zabránenie páchania trestnej činnosti je mu nutné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody. S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že mu uloží trest povinnej práce v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že vzhľadom na okolnosti prípadu, kedy sa obžalovaný mal dopustiť prejednávaneho skutku ani nie mesiac po predchádzajúcom odsúdení za obdobný trestný čin, je zrejmé, že u obžalovaného sa jedná o špeciálneho recidivistu, pričom ani hrozba uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody spolu s predchádzajúcimi výkonmi nepodmienečných trestov nedokázala obžalovanému zabrániť v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Obžalovaný má navyše v priebehu ostatných dvoch rokov pred spáchaním skutku evidovaných v doprave vyše 20 priestupkov, čo len dokrešľuje postoj obžalovaného k dodržiavaniu zákonom stanovených pravidiel. Z uvedeného dôvodu je toho názoru, že uložený trest je síce zákonný, avšak mierny. Z dôvodu nespokojnosti obžalovaného s druhom a výškou uloženého trestu je preto dôvodné ponechať na zvážení odvolacieho súdu výšku a druh uloženého trestu, avšak s možnosťou jeho úpravy aj smerom k prísnejšiemu trestu, teda uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody vo vyššej výmere. Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. V konkrétnom prípade prevažuje u obžalovaného potreba uplatnenia prioritne prvku represie, keďže doterajšie tresty s prvkami individuálnej prevencie nevedli k náprave obžalovaného. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. a sám vo veci rozhodol.

Obžalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora uviedol, že s ním nesúhlasí. Podané odvolanie považuje za nedôvodné a neopodstatnené. V plnom rozsahu zotrval na ním podanom odvolaní a tvrdeniach v ňom uvedených. Nesúhlasí s názorom prokurátora, že trest uložený na spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby je neprímerane mierny. Naďalej je toho názoru, že v jeho prípade vzhľadom na závažnosť spáchaného činu, ako aj na okolnosti spáchania skutku a s prihliadnutím na

jeho osobu, ako aj skutočnosť, že má nezaopatrené deti, by bolo dostačujúce uloženie alternatívneho trestu. Odvolanie prokurátora navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolania obžalovaného a prokurátora boli podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

K výroku o vine

Treba stručne pripomenúť, že obžalovaný L. B. na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Ružomberok konanom dňa 19.10.2021 urobil vyhlásenie o priznaní viny ku súdenému skutku podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. (č.l. 148-149 spisu), čím sa vzdal práva na prerokovanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní v časti prieskumu správnosti skutkových zistení obžaloby. Išlo o slobodný prejav vôle obžalovaného prijať vinu podľa obžaloby, ktorý zákon rešpektuje a umožňuje. Uvedeným vyhlásením obžalovaný súčasne prejavil súhlas, že súd mu uloží trest bez dokazovania viny. Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd ako súd odvolací preskúmavať, zasahovať, meniť, či spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku, nakoľko inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. alebo podľa § 257 ods. 1 písm. c), ods. 4 Tr. por.

Krajský súd bol však povinný preskúmať zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s rozhodnutím obžalovaného o prijatí jeho vyhlásenia o vine. V tomto smere nezistil odvolací súd žiadne pochybenia.

K výroku o treste

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stal len výrok súdu prvého stupňa o treste odňatia slobody. Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného L. B. nie je dôvodné a odvolanie prokurátora je dôvodné.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu

odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu sa nestotožnil so záverom okresného súdu, pokiaľ ide výmeru trestu, ktorú za súdenú trestnú činnosť uložil obžalovanému a neosvojil si argumenty obžalovaného o neprimeranosti uloženého trestu okresným súdom z hľadiska jeho prítomnosti. Na druhej strane odvolací argument prokurátora, že prvostupňový súd uložil obžalovanému neprimerane mierny trest je úplne dôvodný.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v prípade obžalovaného existuje jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. (obžalovaný sa k spáchanému trestnému činu priznal a konanie úprimne oľutoval). Tiež zistil, že u obžalovaného existuje jedna príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. (obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený a na túto skutočnosť je možné prihliadať).

Z odpisu z registra trestov je zistiteľné, že obžalovaný bol doposiaľ päťkrát súdne potrestaný. Zo spisu vyplýva, že obžalovaný teraz súdený trestný čin spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia vo veci Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/25/2021, pričom išlo o odsúdenie za rovnaký trestný čin (podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák.), ako v teraz prejednáwanej trestnej veci. Z výpisu z registra priestupkov vyplýva, že doposiaľ bol dvadsaťkrát postihnutý najmä za priestupky na úseku cestnej premávky.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ak páchatel' v minulosti už spáchal trestný čin, môže súd zo zhodnotenia konkrétnych okolností minulého a súčasného trestného činu vyvodiť príslušné závery, pokiaľ ide o postoj páchatel'a k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, či páchatel' má sklony k páchaniu trestnej činnosti alebo či spáchanie oboch trestných činov je v inak riadnom živote páchatel'a len náhodné, aký je stupeň a povaha mravného narušenia páchatel'a, aká je možnosť jeho nápravy a pod. Ak však páchatel' už bol za trestný čin i odsúdený, môže súd okrem uvedených skutočností hodnotiť tiež ďalšie skutočnosti a robiť z nich ďalšie závery, totiž aký účinok malo na páchatel'a odsúdenie a uloženie trestu, prípadne i výkon uloženého trestu. Z týchto skutočností môže súd robiť už mnohým konkrétnejšie závery o možnosti nápravy páchatel'a určitým druhom alebo výmerou trestu a pod.

Zo správania obžalovaného počas skúšobnej doby vo veci sp.zn. 8T/25/2021 je teda zrejmé, že výkon podmieneného trestu zjavne nepostačuje na jeho nápravu, pretože obžalovaný aj napriek uloženému podmienenému trestu naďalej nerešpektoval rozhodnutia štátnych orgánov, ani samotný zákon. Podmienené odsúdenie ho neovplyvnilo natoľko, aby si uvedomil, že je povinný, podobne ako ostatní občania tejto republiky viesť riadny život, navyiac ak „nad ním visel Damoklov meč“ v podobe hrozby výkonu trestu v prípade porušenia základných pravidiel spolunažívania medzi občanmi. Pri vyhodnotení najmä osobnostného postoja odsúdeného s rešpektovaním zákonov platných v Slovenskej republike nemožno prehliadnuť, že má sklony k páchaniu protispoločenského konania a zákony nie je schopný rešpektovať ani po uložení príslušných sankcií.

Iný, miernejší trest (trest povinnej práce), ktorého uloženia sa obžalovaný domáhal v písomných dôvodoch odvolania, v prípade obžalovaného neprichádzal do úvahy. Krajský súd zároveň konštatuje, že nezistil dôvody pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. (per analogiam), a to aj napriek tej skutočnosti, že obžalovaný pred okresným súdom urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. zák., ktoré okresný súd prijal. Odvolací súd v uvedených súvislostiach uvádza, že osobu páchatel'a je potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach. Pri hodnotení

osoby konkrétneho páchatela je potrebné posúdiť negatívny alebo pozitívny význam jeho osoby pre hodnotenie nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktorá vyplýva z jeho správania sa v spoločnosti. Nemôže však ísť len o registráciu osobných údajov páchatela bez hlbšieho rozboru jeho osobnosti vo vzťahu k ďalším kritériám, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska určovania druhu trestu a jeho výmery. V rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognóz jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Páchatelom, ktorí sa opakovane dopúšťajú ďalšej trestnej činnosti, napr. krátko po odsúdení za inú ich trestnú činnosť, treba ukladať nepodmienečné tresty, s náležitým využitím rozpätia zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Možno uzavrieť, že v osobe obžalovaného ide o nenapraviteľného páchatela, ktorý sa opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti. Na základe odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného, krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a sám obžalovanému uložil prísnejší nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok. Takýto trest spolu s trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 6 rokov je podľa názoru odvolacieho súdu trestom primeraným, zákonným a spravodlivým, spôsobilým plniť funkciu individuálnej a generálnej prevencie, ako aj represívnej stránky trestu. Ide tiež o trest, ktorý v dostatočnej miere zároveň vyjadruje morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. Snáď takýto druh a výmera trestu obžalovaného v budúcnosti vyvaruje od páchania ďalšej trestnej činnosti, v opačnom prípade musí očakávať ukladanie prísnych nepodmienečných trestov, nie na dolných hraniciach trestných sadzieb.

Stavu veci a zákonu zodpovedá zaradenie obžalovaného na výkon trestu podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pretože v posledných 10-tich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.